

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**CONCEPTES BÀSICS
D'EDUCACIÓ**

Coordinació: Anna Soldevila

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	CONCEPTES BÀSICS D'EDUCACIÓ
Codi	100946
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Anna Soldevila
Horari de tutoria/lloc	Des de Setmana Santa i fins acabar el quadrimestre, els dimecres de 10 a 13 hores. Concertar cita via mail.
Departament/s	Pedagogia i Psicologia
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Educació Social
Horari de tutoria/lloc	Des de Setmana Santa i fins acabar el quadrimestre, els dimecres de 10 a 13 hores. Concertar cita via mail.
Adreça electrònica professor/a (s/es)	soldevila@pip.udl.cat

Anna Soldevila

Informació complementària de l'assignatura

Per a tutories individuals o grupals concerteu hora per correu.

Horari d'atenció a l'alumnat:

Des de Setmana Santa i fins acabar el quadrimestre, els dimecres de 10 a 13 hores.

Despatx 2.17 de la Facultat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Emprar amb rigor científic la terminologia pròpia de la pedagogia en totes les seves produccions i comunicacions.
2. Expressar de forma argumentada els fonaments de l'educació i de la educació social.
3. Relacionar la practica educativa amb les variables socials, psicològiques i culturals que la delimiten en l'actualitat.
4. Identificar, en la practica educativa de l'educació social, els components i elements propis de l'acció educativa.
5. Reconèixer, a la practica educativa de l'educació social, els processos i les variables psicològiques que intervenen en cada etapa evolutiva.
6. Distingir entre les diverses modalitats formatives, situant a cadascuna d'elles l'acció i funció del educador/a social.
11. Analitzar, en base a les seves diferències i similituds, entre els models educatius propis de la educació social.
12. Argumentar sobre la aplicabilitat i oportunitat dels models educatius en relació a les variables educatives, psicològiques i socioculturals.
13. Relacionar la educació social amb altres disciplines educatives.
14. Emprar les TIC a l'àmbit d'estudi de la matèria.
15. Expressar-se correctament de manera oral i escrita.

Competències

1. Capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.
2. Comunicació oral i escrita, en la llengua materna, i capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació.
3. Capacitat per a treballar en equip, per a conduir i liderar grups, per a resoldre conflictes, prendre decisions i desenvolupar habilitats per a les relacions interpersonals.
4. Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals i legals que constitueixen a l'ésser humà com protagonista de l'educació.
5. Comprendre la trajectòria històrica de l'Educació Social i la configuració del seu camp i identitat professional amb especial atenció a les iniciatives de la Unió Europea.
6. Conèixer els supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics i de qualssevol altres fonaments teòrics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Fonaments de l'educació: enfocaments, teories, principis i models educatius.

Elements essencials de la relació i la pràctica educativa.

Processos d'ensenyament i aprenentatge i l'acompanyament educatiu.

Components i factors interpersonals influents en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Components i factors contextuais i socials que influeixen en el procés educatiu

Eixos metodològics de l'assignatura

Presencial 40%

- La metodologia de les **classes en grup gran (GG)** es basarà en exposicions orals per part de la professora amb suport multimèdia, classes magistrals, lectura capítols de llibres o articles de revistes científiques, tertúlies dialògiques i pedagògiques entorn lectures obligatòries, video-fòrums sobre films o curtmetratges relacionats ja sigui amb l'educació formal, informal o no formal, participació en debats o reflexions a l'aula o bé en l'entorn virtual de la matèria, entre altres.

Si s'escau assistència a alguna conferència, presentació de llibre, jornades, etc. per tal d'ampliar coneixements relacionats amb la matèria.

- La metodologia de les **classes en grup mitjà (GM)** per part de la professora s'encaminarà a explicar les pautes per a la realització de les diferents activitats, per a l'elaboració de recursos didàctics, per a l'exposició oral per part de l'alumnat, per a la seva avaluació, etc.

L'alumnat per la seva banda farà una exposició pública del treball corresponent a l'activitat 1 realitzada per equips, realitzarà l'autoavaluació del propi treball i co-avaluarà els treballs dels companys.

No presencial 60%

	Treball derivat de les sessions en grup gran	Treball derivat de les sessions en grup mitjà
Treball autònom	<p>Recerca de material bibliogràfic, gestió i tractament de la informació (lectura, localització, selecció...)? per ampliar coneixements relacionats amb la matèria.</p> <p>Elaboració, anàlisi i reflexió de textos, materials didàctics i/o multimèdia per a l'estudi de la matèria.</p> <p>Estudi de la matèria</p> <p>Lectura del/s llibre/s per a les tertúlies dialògiques i pedagògiques</p> <p>Participació en les fòrums i/o debats ja sigui de manera presencial o virtual del llibre/s de lectura obligada</p>	<p>Responsabilitzar-se de les activitats, tasques i funcions encomanades pel grup per a la realització de l'activitat 1</p> <p>Elaboració de la part corresponent del document escrit de l'activitat grupal 1.</p> <p>Preparació exposició pública de l'activitat grupal.</p>
Treball cooperatiu	<p>Participació activa en les activitats d'ensenyament-aprenentatge desenvolupades a l'aula organitzades per la professora o bé pels companys/es</p> <p>Disseny, implementació i avaluació a l'aula d'activitats d'ensenyament-aprenentatge per als companys/es</p>	<p>Realització activitat 1.</p> <p>Elaboració i revisió del document escrit de l'activitat grupal 1.</p> <p>Exposició pública dels resultats de l'activitat 1</p>

Altres consideracions

- L'alumnat disposarà de tutories acadèmiques presencials o bé via mail per a la resolució de dubtes relacionats amb la matèria o bé la realització de les activitats grupals.
- La professora explicarà a l'aula les pautes per a la realització de les diferents proves d'avaluació, alhora que deixarà una còpia de les mateixes a l'entorn virtual de la matèria.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

CRONOGRAMA: ACTIVITATS D'APRENTATGE

Setmana	Activitat	Hores de Treball Presencial		Hores de Treball no presencial
		GG	GM	
1	Tema 2 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora (GG) Presentació activitat 1. (GM) Explicació de com fer treballs acadèmics, com fer cites bibliogràfiques i com utilitzar bases de dades.	3	1	6
2	Tema 3 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Formació grups treballs. Planificació activitat 1 (GM)	3	1	6
3	Tema 3 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Pautes realització activitat grupal (mòdul I) (GM)	3	1	6
4	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Pautes realització activitat grupal (mòdul II) (GM)	3	1	6
5	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Pautes realització activitat grupal (mòdul III) (GM)	3	1	6
6	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Pautes per a l'exposició oral pública. Elaborar cronograma exposicions de l'activitat 1 (GM)	3	1	6
7	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1 (GM)	3	1	6
8	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1 (GM)	3	1	6

9	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1(GM)	3	1	6
10	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1(GM)	3	1	6
11	Tema 4 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1(GM)	3	1	6
12	Tema 5 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1(GM)	3	1	6
13	Tema 5 Exposició Oral i/o multimèdia per part de la professora i activitats d'aula per consolidar aprenentatges (GG) Presentació pública en grup de l'activitat 1(GM)	3	1	6
14	Tema 1. Tertúlies pedagògiques sobre les lectures realitzades (GG)	3	1	6
15	Tema 1. Tertúlies pedagògiques sobre les lectures realitzades (GG)	3	1	6
	Recompte hores, matèria 6 crèdits ECTS= 150 hores	45	15	90

Sistema d'avaluació

En relació a l'alumnat que opti per la modalitat d'avaluació contínua

- **Referent a les sessions en gran grup (50%)**

A) Prova individual escrita. Tindrà un valor (10%) de la nota final.

B) Participació en les diferents etapes i tasques del Projecte d'Aprenentatge Servei (10%).

C) Disseny, implementació i avaluació d'activitats d'aprenentatge per als companys/es (30 %). Aquest 30% queda desglossat: disseny (10%) ; implementació (10%) i avaluació.(10%).

- **Referent a les sessions en grup mitjà (50%).**

Realització de l'activitat: Educació social i professionalitat. Consta de 4 parts:

- a. Realització d'un pòster científic a partir de la realització d'unes enquestes. (10%). En qualsevol moment es podran demanar els qüestionaris per a verificació de resultats.
- b. Redacció d'una notícia a partir de la realització d'una entrevista. (10%). Caldrà adjuntar àudio de l'entrevista.
- c. Elaboració d'un tríptic per tal de presentar un recurs didàctic. (10%).
- d. Elaboració d'un recurs didàctic multimèdia, artístic, literari, fotogràfic, etc. (20%).

Les evidències que no representen el 50% de la nota no tenen recuperació.

La professora explicarà a l'aula els criteris d'avaluació de les diferents proves a mesura que avanci el curs alhora que deixarà una còpia de les mateixes a l'entorn virtual de la matèria.

La primera setmana es fixaran les dates de lliurament dels treballs i exposicions orals dels diferents grups. Se'n penjarà una còpia a l'entorn virtual de la matèria.

Per superar la matèria caldrà haver superat cadascuna de les proves objecte d'avaluació amb una qualificació de 4,0. Si es reuneix aquest requisit es farà la nota mitjana de les diferents proves. L'estudiantat té dret a revisió dels resultats de cada prova. La difusió dels resultats de les diferents evidències avaluatives es farà de manera virtual.

Es considera superada l'assignatura quan l'estudiantat ha obtingut una qualificació numèrica final de 5,0.

- *L'estudiantat que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici de curs. Caldrà sol·licitar-ho a la comissió pertinent.*
- *Haurà de presentar una instància a la Comissió d'Estudis de Graus o equivalent en el termini fixat per al centre per a tal fi i aportar documentació justificativa d'activitat laboral.*
- ***Si el resultat de la resolució de la Comissió és favorable a l'avaluació única. Caldrà notificar-ho a la professora via entrevista personal el més aviat possible per tal de fixar el tipus d'avaluació i el dia i hora de la prova.***

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

- Parcerisa, A. (1999). *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*. Barcelona: Graó.
- Segura, M. (2005). *Enseñar a convivir no es tan difícil. Para quienes no saben qué hacer con sus hijos o con sus alumnos*. Bilbao: Editorial Desclée de Brouwer.
- Tiberio, F. (2008). *Didáctica general para educadores sociales*. Madrid: McGraw-Hill

Bibliografía complementaria

- Alonso, C.M. y Gallego, D.J. (2004). *Estilos de aprendizaje: teoría y práctica*. Cd-Rom.
- Carr, W. (2002). Una teoría para la educación. Hacia una investigación educativa. A Coruña: Morata.
- García Molina, J. (2003). *De nuevo, la educación social*. Madrid: Dykinson.
- Gardner, H. (1995). *Inteligencias múltiples la teoría en la práctica*. Barcelona: Paidós.
- Goleman, D. (1996). *Inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.
- Fisher, R. (2013). *Diálogo creativo. Hablar para pensar en el aula*. Madrid: Morata
- Kohlberg, L. (1981). *The Philosophy of Moral Development. Moral Stages and the Idea of Justice*. New York: Harper and Row.
- Kohlberg, L. (1984). *Psicología del Desarrollo Moral*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Lamata, R y Domínguez Aranda, R. (2003). *La construcción de procesos formativos en la educación no formal. Guías para la formación*. Consejería de Educación de la Comunidad de Madrid. Narcea S.A. Ediciones.
- Meireu, Philippe. (1998), *Frankenstein educador*. Editorial Laertes, Barcelona.
- Meireu, Philippe. (1997), *Aprender sí. Pero ¿Cómo?* Editorial Octaedro, Barcelona.
- Morin, E. (2002). *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.
- Morin E. (2003). *La mente bien ordenada*. Barcelona: Seix Barral.
- Núñez, V. (coord). (2002). *La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la Pedagogía*. Barcelona: Gedisa.
- Peréz Gómez, A.I. (1992). *Comprender y transformar la enseñanza*. Madrid: Morata.
- Peréz Gómez, A.I. (2008). *La cultura escolar en la sociedad neoliberal*. Madrid: Morata
- Pérez Serrano, G. (2004). *Pedagogía social. Construcción científica e intervención práctica*. Madrid: Narcea.
- Romans, R.; Petrus, A. y Trilla, J. (2002). *De profesión: educador (a) social*. Paidós, Barcelona.
- Sáez, J. (2003). *La profesionalización de los educadores sociales*. Dykinson, Madrid.
- Sáez, C. J. y García Molina, J. (2006). *Pedagogía Social. La educación social como profesión*. Madrid: Alianza.
- Santos Guerra, M. A. (2008). *La pedagogía contra Frankenstein y otros textos frente al desaliento educativo*. Barcelona: Graó.
- Segura, M. (2007). *Ser persona y relacionarse*. Madrid: Narcea, 5ª edición (para Secundaria).
- TRAVESET, M. (2007). *Pedagogía sistémica, fundamentos y práctica*. Barcelona: Graó.

Articles sobre temes monogràfics:

Bahamón, M.J.; Vianchá,A.; Pinzón, L.; Alarcón, L.; Bohórquez Olaya, C.I. (2012). "Estilos y estrategias de aprendizaje: una revisión empírica y conceptual de los últimos diez años". *Pensamiento Psicológico*, Vol. 10, Núm. 1, pp. 129-144.

Linde, A. (2009). "La educación moral según Lawrence Kohlberg: Una utopia realizable". *Praxis Filosófica Nueva serie*, Núm. 28, Enero-Junio: 7-22.

Lletjós, E. (2003). "L'aspecte relacional de l'educador social". *Revista d'intervenció socioeducativa*. Núm. 24, pp. 47-48.

Martínez, D. (2011). "Reformulación de la teoría del desarrollo moral de Kohlberg realizada por Habermas". En *Persona y sociedad / Universidad Alberto Hurtado* | 11.Vol. XXV / Núm. 2, pp. 9-49.

Fernández-Pinto, I.; López-Pérez, B y Márquez, M. (2008). "Empatía: Medidas, teorías y aplicaciones en revisión." *Anales de psicología*, Vol. 24, Núm. 2 (diciembre)

Altra bibliografia útil per a la redacció de treballs científics.

Santos Guerra, M.A. (1997). Libro de estilo para universitarios. Málaga: Miguel Gómez Ediciones.